

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 29 lutego 2024 r.

Poz. 2277

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.47.2024.7

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 23 lutego 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr LXXIII/558/2024 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu przyznawania stypendium dla szczególnie uzdolnionych uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie Gminy Śmigiel - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 25 stycznia 2024 r. Rada Miejska Śmigła podjęła uchwałę nr LXXIII/558/2024 w sprawie uchwalenia Regulaminu przyznawania stypendium dla szczególnie uzdolnionych uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie Gminy Śmigiel, dalej jako „uchwała”.

Regulamin przyznawania stypendium dla szczególnie uzdolnionych uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie Gminy Śmigiel, stanowi załącznik do uchwały, dalej jako „Regulamin”.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 7 ust. 1 pkt 10, art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku z art. 31 ust. 3 ustawy, z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2023 r. poz. 2048)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 30 stycznia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

W pierwszej kolejności organ nadzoru stwierdza, że pomimo wskazania w podstawie prawnej ocenianej uchwały m.in. "art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2023 r. poz. 2048)", to analiza przepisów tejże uchwały prowadzi do wniosku, że podstawę prawną jej podjęcia stanowił art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 4 ustawy z dnia 7 czerwca 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, ze zm.), dalej jako „ustawa”. Zgodnie z treścią art. 90t ust. 1 ustawy: „Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”. W myśl art. 90t ust. 4 ustawy: "W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze”.

Regulacje dotyczące przyznania pomocy mającej na celu wspieranie edukacji uzdolnionych uczniów nie mogą zostać określone bez uwzględnienia procedury unormowanej w art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 90t ust. 4 ustawy.

W toku prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru ustalił, że Rada Miejska Śmigła przed podjęciem ocenianej uchwały nie przyjęła programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy.

Organ nadzoru pismem z 9 lutego 2024 r., nr NP-III.4131.1.47.2024.7 zwrócił się do Rady Miejskiej Śmigła o przesłanie informacji, czy przed przyjęciem uchwały, rada podjęła - stosownie do treści art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy - tzw. uchwałę programową, będącą aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Pismem z 13 lutego 2023 r., nr RM.0007.1.2024.BL Przewodniczący Rady Miejskiej Śmigła poinformował, że: „Rada Miejska Śmigła nie przyjęła Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży, który wynika z art. 90t ust. 1. pkt. 2 ustawy o systemie oświaty.”.

Wobec powyższego, brak uchwalenia przez radę wymaganego programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, stanowi - w ocenie organu nadzoru - istotne naruszenie prawa, skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Organ nadzoru podziela w tym zakresie stanowisko WSA w Poznaniu wyrażone w wyroku z 30 czerwca 2022 r., IV SA/Po 268/22, CBOSA, zgodnie z którym: "(...) podstawa prawna do podjęcia uchwały w sprawie ustanowienia zasad i trybu przyznawania nagród w postaci art. 90t ust. 4 u.s.o. aktualizuje się dopiero w momencie uprzedniego przyjęcia uchwały programowej. W przypadku braku takiej uchwały, należy uznać, że ww. podstawa prawna nie może być zastosowana, a tym samym jest to przesłanka do stwierdzenia nieważności uchwały”.

Niezależnie od powyższego, w § 5 ust. 7 Regulaminu Rada Miejska Śmigła postanowiła, iż „W przypadku rażącego naruszenia przez stypendystę obowiązków ucznia zawartychw statucie danej szkoły, Burmistrz Śmigła na wniosek dyrektora szkoły może wstrzymać lub cofnąć wypłatę stypendium”.

W ocenie organu nadzoru, powyższe uregulowania dotyczące wstrzymania uczniowi stypendium lub jego cofnięcia naruszają w sposób istotny normę kompetencyjną zawartą w art. 90t ust. 4 ustawy. W świetle powołanego przepisu ustawy rada posiada uprawnienie jedynie do określenia sytuacji, w których stypendium zostanie przyznane, a nie stanowienia o zasadach wstrzymywania uczniowi przedmiotowego świadczenia czy zasad jego cofnięcia. Rada jako organ stanowiący powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach, a zatem niedopuszczalne jest podejmowanie przez radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem (por. wyrok WSA w Poznaniu z 18 stycznia 2022 r., IV SA/Po 914/21, CBOSA).

Przyjęcie, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, oznacza iż musi ona znajdować oparcie w przepisie rangi ustawowej zawierającym stosowne upoważnienie do jej ustanowienia. Nie ulega bowiem wątpliwości, że rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, a przekroczenie upoważnienia ustawowego zawsze stanowi istotne naruszenie prawa, stanowiące podstawę do stwierdzenia nieważności podjętej regulacji.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Śmigła

Burmistrz Śmigła